

Knelpunten doorstroom 16+
vanuit ISK

Kansrijke ontwikkelingen

- 1) Verandering inburgeringsopgave
- 2) NT2 diplomering in MBO ipv examen Nederlands

1) Verandering inburgeringsopgave

- Regie voor inburgering gaat terug naar de gemeente;
- De inburgeringsplichtige stelt samen met de gemeente een persoonlijk plan op, waarbij uiteindelijk op een van de drie routes ingezet gaat worden:
  - Reguliere B1 route. Kort door de bocht: zo snel mogelijk B1 niveau halen, in combinatie met participatie
  - Onderwijsroute: gericht op het halen van een diploma, voor de jonge inburgeraar. Worden schakeltrajecten ingericht.
  - Z-route voor degenen voor wie B1 te hoog gegrepen is en onderwijs geen optie is

Onderwijsroute

- Hiervoor wordt voor de verschillende niveaus van het vervolgonderwijs taalschakeltrajecten ingericht, waarin veel aandacht is voor taal, maar ook voor bijvoorbeeld studievaardigheden. Ongeveer 1,5 jaar.
- Interessant voor ISK'er die 18+ is/wordt: Onze inzet is dat deze leerling ISK kan afmaken, en desgewenst daarna een taalschakeltraject kan volgen, of gewoon meteen instromen in vervolgonderwijs.
- Door verbinding ISK-Onderwijsroute kan een deel van de Onderwijsroute soms interessant zijn om hoger door te stromen in het MBO. Dit wordt momenteel verkend.
- Ons pleidooi is om ook 16+ leerlingen vast in beeld te brengen bij de gemeente, om ook voor hen kansrijke routes te maken.

Z-route

- Niveau van B1 te hoog gegrepen of onderwijsroute niet kansrijk
- Gericht op zelfstandigheid
- Er worden geen ontheffingen op basis van aantoonbaar geleverde inspanning meer verleend
- Dit kan een interessante route zijn voor oudere nieuwkomersleerlingen in het praktijkonderwijs, dit wordt momenteel verkend

2) NT2 diplomering in MBO ipv examen Nederlands

- Veel leerlingen stromen vanuit het ISK door naar de entree opleiding, terwijl zij eigenlijk een niveau hoger aan kunnen. Zij worden echter niet toegelaten, omdat hun taalniveau nog niet voldoende is.
- Een struikelblok kan dan het examen Nederlands zijn aan het einde van de MBO-opleiding.
- Oplossing: Met examinering Nederlands in MBO naar NT2 examinering komt een oplossing en betere doorstroom naar MBO 2/3/4 in zicht. Instellingen worden hopelijk minder huiverig om nieuwkomersleerlingen toe te laten tot de hogere niveaus.
- Zeer waarschijnlijk vanaf 1-8-2020
- (Overigens pleiten de VO-raad en LOWAN al lang voor meer taalondersteuning voor de nieuwkomersleerlingen tijdens de opleiding aan het MBO. Dit blijft belangrijk, ook met een andere examinering.)

Uitstroom ISK 16+ voor route 1 leerlingen

- LOWAN start in 2020 hierover een project, zie: <https://www.lowan.nl/voortgezet-onderwijs/nieuws/oproep-voor-projecten-kenniskring-en-training/> (kopje Project Uitstroom route 1 leerlingen 16-19 jaar)
- ISK Assen en Pro hebben samen een combitraject voor route 1 leerlingen.
- Voorbeeld Eindhoven: toeleiding naar Arbeid voor route 1 leerlingen 16+: <https://www.lowan.nl/wp-content/uploads/2017/04/Workshop-24-toeleiding-naar-arbeid-VOAT-en-ATC-Eindhoven.pdf>
- Mogelijkheden Veranderopgave Inburgering, Z-route

Uitstroom ISK 16+ naar havo/vwo

- Noodzakelijk:
  - Goede contacten met school die havo/vwo aanbiedt;
  - Goede overdracht
  - Kennis van NT2 op nieuwe school
  - Blijvende taalondersteuning tijdens havo/vwo, cruciaal. Preteaching
- Voorbeeld Emmen: <https://www.vo-raad.nl/artikelen/portret-taalgroep-emmen>
- Brochure maatwerk: https://www.vo-raad.nl/system/downloads/attachments/000/000/694/original/Brochure_Maatwerk_voor_nieuwkomersleerlingen.pdf?1544432570
- <https://www.vo-raad.nl/themas/talentontwikkeling-nieuwkomersleerlingen/onderwerpen/347/hoofdstukken/praktijk-ondersteuning-talentontwikkeling-nieuwkomersleerlingen> → meer praktijkvoorbeelden
- En uiteraard de site van LOWAN

Uitstroom ISK 16+ naar MBO 2/3/4, problemen:

- Leerling wordt niet toegelaten omdat hij/zij geen diploma heeft.
- MBO kán uitzondering maken, maar doet dit vaak niet ivm het struikblok examen Nederlands.
- Leerlingen 'belanden' in entree opleiding, niet passend bij hun niveau. Kunnen daarna wel door naar MBO 2, maar wel met jaar vertraging.

Uitstroom ISK 16+ naar MBO 2/3/4, mogelijkheden:

- Is diplomawaardering uit land van herkomst mogelijk?
https://www.lowan.nl/wp-content/uploads/2017/04/Workshop_28_Opleidingswaardering.pdf
- Filmpje van Albeda Startcollege over Internationale Schakelklas (ISK) in het mbo, een traject voor jongeren tussen de 17 en 23 jaar:
<https://www.youtube.com/watch?v=dak78bDENxc&feature=youtu.be>
- <https://www.divosa.nl/sites/default/files/vluchtelingencongres-2018-routegids-isk-inburgering-vakopleiding.pdf>
- Met examinering Nederlands in MBO naar NT2 examinering (zeer waarschijnlijk vanaf 1-8-2020) komt een oplossing en betere doorstroom naar MBO 2/3/4 in zicht.
- Mogelijkheden Veranderopgave Inburgering – Onderwijsroute met taalschakeltrajecten